

TOROS TARIM

ÜRETİCİ BÜLTENİ

Türk tarımının geleceği Toros Tarım'la parlıyor!

SAYI 8

EKİM 2013

Çinkolu Kompoze Gübreler Tarımsal Ürünlerde Kaliteyi Arttırarak Yüksek Verim ve Yüksek Kazanç Sağlar!

Toros Tarım tarafından Türkiye'de ilk defa üretilen çinko katkılı kompoze gübreler bitkilerde verim ve kaliteyi arttırmakla kalmayıp, yüksek çinko ihtiva eden bitkisel ürünlerle ile beslenen insan ve hayvanların sağlıklı yaşamasını da sağlamaktadır.

Tüm canlıların yaşamları için çinkoya ihtiyaçları vardır. Bitkilerin yüksek ve kaliteli ürün verebilmeleri için tıpkı azot, fosfor ve potasyuma ihtiyaç duyduğu gibi çinkoya da çok ihtiyaç duyar. Bitkilerin gelişme ortamı olan toprakta çinkonun hiç bulunmaması durumunda dünyamızda hayat diye bir şey olmaz.

Besin elementi olarak çinko bitki bünyesinde olduğu gibi insan ve hayvanlarda da çok sayıda enzimin yapısında ve fonksiyonlarında görev alır. Vücudumuzdaki proteinlerin yüzde 10'u çinkoya bağımlılık gösterir ki, bu durum çinkonun canlı yaşamı için ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Bitkiler çinkoyu gelişme ortamındaki topraktan kökleri vasıtası ile alırlar. Toprakta çinkonun az olması veya topraktan çinkonun alınmasını engelleyen faktörlerin bulunması bitkilerin çinko ile yetersiz beslenmesine ve bu nedenle bitkilerin büyümesi ve gelişmesinde gerileme meydana gelerek verim ve kalitede azalma görülür.

Ülkemiz tarım topraklarında yapılan çok sayıda araştırmalarda, tarım topraklarımızın %50'sinde bitkiye yararlı çinko miktarının yetersiz miktarda olduğu belirlenmiştir. Geniş çapta buğday ve tarla bitkileri yetiştirilen İç Anadolu ve özellikle meyve-sebze

yetiştiriciliği yapılan bölgelerimizde, yağışın yetersiz olduğu yörelerde çinko noksanlığı çok yaygın olarak ortaya çıkmaktadır. Bunun anlamı tarlalarımızın, bahçelerimizin en azından yarısında çinko katkılı kompoze gübrelerle gübrenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Topraklarımızda bulunan çinkonun yararlılığına ve bitkiler tarafından az veya çok alınmasına etki eden birçok faktör vardır. Bu faktörlerin başında toprak pH değeri gelir. Bunun yanında topraktaki yüksek kireç (CaCO₃) oranı, toprağın aşırı derecede fosforlu gübre ile gübrenmesi, topraktaki kil tipi ve organik maddenin azlığı sıralanabilir. Ayrıca, yüksek ışık, kuraklık ve sıcaklığa maruz kalan bitkilerin çinkoya daha çok ihtiyaç gösterdiğini ortaya koyan araştırma sonuçları ve gözlemler bulunmaktadır.

Ülkemizde insanlarımızın günlük kalori ihtiyacının giderilmesinde vazgeçilmez derecede önemli olan ve sıklıkla tüketilen tahıllı gıdalarımız, topraklarımızda bahsedilen sorunlardan dolayı çok az çinkoya sahiptir. Gıdalarımızda çinkonun azlığı özellikle çocuklarda başta bulaşıcı hastalıklara hassas olma, zeka gelişiminin yetersizliği gibi çok sayıda sağlık sorununa yol açmaktadır.

Toros Tarım ülkemizde ilk kez çinko katkılı kompoze gübre üreterek üreticilerin daha yüksek ve kaliteli ürün elde etmesini sağlayarak gübre sektörüne öncülük ederken, dolaylı olarak da insan sağlığına önemli katkılar sağlamaktadır. Çinko katkılı kompoze gübre kullanan üreticilerin

Resim 1: Buğdayda çinko noksanlığı*

dekar başına elde ettikleri gelir miktarı yüksek olur. Toprakların çinkolu kompoze gübrelerle gübrenmesi bu topraklarda yetişen bitkilerin ürünlerinde çinko miktarının yüksek olmasını sağlar.

Besin elementi olarak çinko ile iyi beslenmiş bitkilerin ürünlerini gıda olarak kullanan insan ve hayvanlar sağlıklı beslenmiş olurlar. İnsanların günde 10-15 mg kadar çinko elementine ihtiyaçları vardır. Yukarıda işaret edildiği gibi, insan sağlığı bakımından özellikle büyüme çağına olan çocukların, hamile kadınların yeterli miktarda çinko içeren gıdalarla beslenmesi büyük önem taşımaktadır. İnsanların beslenmesinde olduğu gibi hayvanların beslenmesinde kullanılan yem ve yem maddelerinin de (mısır, arpa, kepek, küspe, melas, silajlık mısır, yonca, fiğ v.b.) yüksek oranda çinko içermesi et, süt ve yumurta verimi bakımından önemlidir.

Çinko katkılı kompoze gübrelerle yetiştiriciliği yapılan yem bitkilerinin (mısır, arpa, fiğ, korunga gibi) yapılarında daha fazla çinko bulunacağı için yem sanayi bu nedenle daha sağlıklı ve çinko bakımından zengin karma yem yapma imkanına kavuşacak ve daha ekonomik yem üretimi yapmış olacaktır.

Bitkilerde çinko eksikliği kendini sürgün ve dallarda boğum aralarının kısılmasıyla, yaprakların küçülmesi ve özellikle meyve ağaçlarında rozet şeklinde yaprakların oluşmasıyla gösterir. Bu yaprakların damar aralarında sarı renkte renk açılmaları görülür

(Resim 1). Verimde ve kalitede azalma meydana gelir.

Hangi bitkiyi yetiştirirseniz yetiştirin, toprak analizi sonucuna göre toprakta çinko yetersiz veya toprak pH değeri çok yüksek (alkali) ise ve de organik madde çok düşükse taban gübrelemede çinko katkılı kompoze gübre kullanımında büyük yarar vardır. Yüksek pH (alkalilik) ve düşük organik madde topraklarımızın ana sorunudur. Çinkolu gübrelerin tohum ekimi öncesi, fide dikimi öncesi ve çok yıllık meyve ağaçlarında (Bağ, zeytin, fındık dahil) sürgünlerde göz kabarması öncesi topraktan uygulanmasında çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca özellikle meyve ağaçlarına ve tüm sebze ve tarla bitkilerine yaprakdan çinko gübrelemesi yapmanın da ilave yararlar sağladığı bulunmuştur.

Besin elementi olarak çinko, bitkinin kök gelişmesine de olumlu etki yaptığı için çinkolu taban gübrelerinin bitkinin kılcal kök derinliğine göre toprağa karıştırılması gerekmektedir.

Yukarıda bahsedilen bilgileri daha ayrıntılı olarak Toros Tarım'ın web sayfalarında (www.toros.com.tr) bulabilirsiniz. Gübre kullanımı konusunda Toros Tarım bayileri ve Toros Tarım'ın uzman ziraat mühendislerinden bilgi alabilirsiniz. En doğru gübre kullanımı, toprak ve yaprak analizine göre yapılan gübrelemedir.

Resim 2: Çinkonun buğday verimliliği üzerine etkisi*

TOROS TARIM

Toros Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Tekfen Tower, 4. Levent 34394 İstanbul
Tel: (0212) 357 02 02 Faks: (0212) 357 02 31
toros@toros.com.tr - www.toros.com.tr

"TOROS TARIM bir TEKFEN HOLDİNG kuruluşudur."